

Jos van Campen, voorzitter raad van beheer Cosun

'Vertrouwen in bietenteelt is weer terug'

De bietensector heeft een aantal roerige jaren achter de rug, met een nieuwe Europese suikerregeling, overstappende CSM-telers en geschuif met quota. Na alle veranderingen blijken bieten nog altijd goed voor een aantrekkelijk saldo. „Het vertrouwen in de bietenteelt is er weer”, constateert Cosun-voorzitter Jos van Campen.

Na een dip in de eerste helft van dit jaar, stegen de wereldmarktprijzen voor suiker de afgelopen maanden opnieuw naar grote hoogten. Op de termijnmarkt in Londen kwam de koers voor suiker zelfs boven de 800 dollar per ton uit, de hoogste prijs in 29 jaar. Vanwege de positieve inschatting van de markt, en de lage voorraden, wil Suiker Unie er zeker van zijn dat er voldoende suiker binnenkomt. Suiker Unie geeft telers daarom de garantie dat zij in 2011 minimaal 7 procent van hun surplusbieten kunnen afrekenen voor de prijs van 25 euro.

1 Zijn de regelmatig terugkerende prijsstijgingen op de wereldmarkt structureel?

„Het lijkt er sterk op dat dit het derde jaar wordt waarin er wereldwijd meer vraag is dan aanbod. Die situatie is vrij uniek. Of het structureel is, is niet te zeggen. De verwachting is in ieder geval dat de vraag blijft toenemen. Dan hangt het er dus van af of de suikerproductie verder kan stijgen. In Australië staat het geschikte areaal al vol. India heeft moeite genoeg om aan de groeiende interne vraag te voldoen, maar landen zoals Thailand, Brazilië en een aantal Zuidelijke Afrikaanse landen hebben nog ruimte om hun productie uit te breiden. En die doen dat dan ook. Verwacht wordt dat deze landen de groeiende vraag kunnen bijhouden. Niettemin ziet de markt er gunstiger uit dan vijf jaar geleden.”

2 Vorig jaar mochten suikerproducenten meer suiker exporteren dan de Europese Commissie normaal gesproken toestaat. Is er ook dit jaar weer een kans op verruiming van de uitvoer, boven de nu vastgestelde 650.000 ton?

„Die kans is er, maar de geproduceerde hoeveelheid zal hoe dan ook kleiner zijn. Vorig jaar hadden we te maken met recordoogsten. Dit jaar is er niet zo heel veel suiker over. De vraag is bovendien of de Europese Commissie extra verkoop zal toestaan. Waarschijnlijk wil men voorkomen dat er een tekort ontstaat, door de suiker die er is voorlopig te reserveren voor de interne markt.”

3 Hoe belangrijk zijn hoge wereldmarktprijzen voor het saldo van de bietenteler?

„Feit is dat importen minder pijn doen en dat er meer export mogelijk is geweest dan de EU aanvaardbaar wilde toestaan. Maar dat de bietenteelt nog steeds rendeert, is vooral te danken aan de sterk gestegen suikeropbrengsten per hectare. Ook al komen we dit jaar, met circa 12,5 ton per hectare, niet in de buurt van het record van 14 ton vorig jaar, het is nog altijd de op een na hoogste opbrengst ooit. Verder is de logistiek efficiënter ingericht dan een paar jaar geleden. Ook dat draagt bij aan een gunstig resultaat.”

4 In Cosun Magazine voorspelde u dat het bietensaldo ook dit seizoen niet zal tegenvallen. Maar er is minder suiker geoogst en andere gewassen brengen relatief veel op?

„Het surplus van 2009 is geëxporteerd in 2010. Dat komt dus tot uitdrukking in de prijs van dit jaar. Wat ik vooral wilde benadrukken is de verandering ten opzichte van de jaren 2006 en 2007. Dat waren jaren met veel discussies en onzekerheden. 2008 en 2009 waren jaren van behoorlijke stabiliteit. En het jaar 2010 zal opnieuw bevestigen dat het vertrouwen in de bietenteelt terug is.”

5 Is de situatie zo stabiel dat quotum kopen verstandig is? Volgens berekeningen van accountantskantoren Abab en Countus duurt het bij een quotumprijs van 80 cent per kg 15 jaar om de investering terug te verdienen. Hun conclusie luidt: quotum is te duur.

„In die berekeningen gaan zij uit van het verschil tussen de quotumbietenprijs en de prijs voor surplusbieten in 2009 (respectievelijk 43 en 30 euro). Daarmee maken zij een denkfout. Die prijzen moet je niet met elkaar vergelijken. Door de gunstige situatie op de wereldmarkt konden surplusbieten in de afgelopen jaren voor een goede prijs worden afgerekend en is alle surplusruiker afgenomen. Dat is mooi, maar het is geen automatisme dat je altijd ongelimiteerd surplusbieten kunt telen.”

6 Hoe moet je dan rekenen bij het aankopen van quotum?

„Bij de aankoop van quotum spelen heel veel zaken een rol. Bijvoorbeeld: wat is het rendement van alternatieve gewassen en hoe zeker zijn die gewassen? In 2007 dacht iedereen dat de graanprijs nooit meer onder de 150 euro zou uitkomen. Een ander voorbeeld is: hoe kom ik uit met mijn percelen, of wat doe ik zelf en wat doet de loonwerker? Voor iedere teler zal die afweging verschillend zijn.”

7 De accountants benadrukten ook dat de kans reëel is dat het quotum na 2015 gaat verdwijnen.

„Dat is terecht. Er waait een liberale wind in Brussel. Europees landbouwcommissaris Dacian Cioloș heeft laten weten dat het afschaffen van het bietenquotum voor hem een serieuze optie is. Als Cibe (de Europese vereniging van bietentelers, waarvan Van Campen voorzitter is) proberen wij met sterke argumenten om het quotum in ieder geval tot 2020 te handhaven.”

8 Wat zijn die argumenten?

„Groot verschil met de afbouw van het melkquotum is dat de melksector daar zelf om vraagt. Zij is exporterend. De suikersector is netto-importerend. Zowel telers, verwerkers als ontwikkelingslanden die hun suiker op de Europese markt mogen afzetten, zijn allemaal voor het behoud van een quotumstelsel.”

9 En de consument?

„Het quotumstelsel voorkomt ook sterke prijsfluctuaties voor de consument. Het geeft zekerheid over de beschikbaarheid. Daarnaast benadrukken wij dat suikerbieten een zeer milieuvriendelijke teelt is.”

10 Stel, het quotum gaat er volledig af. Wat gebeurt er dan met de bietenteelt in Nederland?

„Hoe dan ook zal de bietenteelt in Nederland blijven bestaan. Samen met Frankrijk, Groot-Brittannië en delen van Duitsland behoort Nederland tot de meest efficiënte teeltgebieden.” ■

